

Jaarstukken

Bestuursverslag

Voor u ligt het jaarverslag 2016 van het ABC Architectuurcentrum Haarlem. 2016 was voor het ABC wederom een jaar met twee gezichten: enerzijds een jaar met een trots en anderzijds een jaar met een bezorgd gezicht.

Met enige trots kijken we terug omdat we wederom erin zijn geslaagd een scala aan aantrekkelijke en inspirerende activiteiten te realiseren. Deze hebben niet alleen geleid tot veel waardering bij betrokkenen en doelgroepen maar ook tot mooie aantallen deelnemers en bezoekers. Net als vorige jaren bleken bovendien weer een aantal projecten meer dan eens een regionale en zelfs een landelijke betekenis te hebben, waarmee het ABC positief op de voorgrond trad en veel in de publiciteit kwam. Zo was er grote belangstelling voor onder meer: projecten als 'Ondergronds'; de manifestatie 'Wonen Werken Winkelen in 2040'; de 'Dag van de Architectuur' en bijzondere exposities als die over de kunstenaar Hans Wiesman en 'The Beginnings', een innovatieve tentoonstelling die in het kader van de Haarlemse Stripedagen werd georganiseerd. De traditionele wijk-te-kijk-tentoonstelling (inclusief fietstochten, discussies en rondleidingen) ging deze keer over de Haarlemse Prins Bernhardlaan. Ook de gesprekken/presentaties met onder meer studenten van de TU Eindhoven over de toekomst van Haarlem Oost en de koepelgevangenis alsmede de expositie over het icoon Het Droste-mannetje trokken veel publiek.

De afgelopen jaren is er bewust voor gekozen om activiteiten en projecten te realiseren die zoveel mogelijk een 'link' hebben met het 'brede' begrip leefomgeving, de stad Haarlem én met de regio Kennemerland. In 2016 is deze beleidslijn nog weer verder en duidelijk voortgezet. Waar mogelijk en relevant werd en wordt ook een verbinding gezocht met de metropoolregio Amsterdam en de actualiteit. Goede voorbeelden daarvan zijn de eerder genoemde projecten ONDERGRONDS over de impact van de wereld onder onze voeten op de bovengrondse leefomgeving, de discussiebijeenkomsten over 'Wonen Werken Winkelen' en de activiteiten rond zogenoemde 'Tiny Houses'. Dit leverde plezierige en waardevolle samenwerking en kennisuitwisselingen op met diverse regionaal en landelijk opererende personen en instellingen (gemeentelijke diensten, Provincies Noord en Zuid Holland, Centrum voor Ondergronds Bouwen, musea, TU's etc.)

De bekendheid en aantrekkingskracht van het ABC wordt onder meer uitgedrukt in het bezoekersaantal. In 2016 bedroeg dat aantal ca. 10.000. Dit aantal ligt aanmerkelijk lager dan voorgaande jaren. Een verklaring voor deze vermindering is gelegen in het feit dat het ABC ervoor heeft gekozen om per 1 oktober 2015 een bescheiden toegang te vragen. Hierdoor loopt het centrum de passant die enkele en alleen 'zomaar maar even binnenloopt' mis.

De voorgaande positieve geluiden over de inhoudelijke programmering en bezoekers nemen niet weg dat het economisch zware tij voor instellingen als het ABC nog steeds in 2016 voelbaar en merkbaar zijn. De inkomsten staan nog steeds onder zware druk. Daarbij blijkt het centrum ook kwetsbaar in de organisatie. De extra inspanningen om de financiële continuïteit te borgen - we hebben bezuinigd met zo min mogelijk gevolgen voor de programmering - blijkt een dermate stevige klus dat de organisatie daaronder leed (uitval personeel). Dit heeft ertoe geleid dat bestuur en directie in nauwe samenwerking met de medewerkers en de grote groep vrijwilligers (meer dan 70!) versneld een nieuwe organisatiestructuur aan het opbouwen zijn.

We hebben het jaar 2016 helaas met een fors negatief financieel resultaat moeten afsluiten. Alle aandacht is gericht om het hoofd boven water te houden en, ondanks de afname van middelen, een professioneel en inspirerend programma te realiseren. Bij sponsoren heeft de economische crisis haar effect gehad en zien we een afname in aantal en bijdragen, al lijkt de lucht voor het eerst een beetje op te klaren. Het negatieve resultaat wordt veroorzaakt doordat de corporaties conform de nieuwe woningwet niet meer aan sponsoring mogen doen. Dat betekent een reductie van 15.000 Euro aan inkomsten. In goed overleg met hen wordt voor de toekomst onderzocht in hoeverre we de succesvolle samenwerking uit het verleden op een andere wijze kunnen vormgeven en continueren. Daarnaast is zicht- en voelbaar dat de financiële steun van onder meer het stimuleringsfonds sterk vermindert en veel meer verschuift van programmasponsoring naar projectmatige ondersteuning. Ondanks het sterk sturen op het verlagen van de kosten is het niet gelukt een sluitende exploitatie te realiseren. De ruimte voor verdere besparingen was te gering om de achterblijvende inkomsten voldoende te compenseren.

De financiële basis van het ABC is, ondanks haar gewaardeerde programma, slecht te noemen. Als consequentie daarvan heeft het ABC fors moeten snijden en bezuinigen terwijl tegelijkertijd geprobeerd is de kwaliteit van de programmering niet aan te tasten. We durven te concluderen dat dat maar ten dele gelukt is en dat de ondergrens bereikt is, gezien het te geringe eigen vermogen en de noodzaak de continuïteit niet op het spel te zetten. Om de programmering mogelijk te maken is het namelijk de afgelopen jaren nodig gebleken in te teren op het eigen vermogen. Vanaf de gezonde jaren begin van deze eeuw is de omzet steeds verder gezakt van circa 300.000 naar circa 200.000 euro in 2016, een afname van ruim 30%. Door het verlies in 2016 bedraagt het eigen vermogen nog slechts 25.000 Euro. Het bestuur hanteert het uitgangspunt dat er bij een onverhoopte stopzetting van de activiteiten van het ABC een buffer voor desintegratiekosten aanwezig moet zijn ter hoogte van minimaal 30% van de omzet (dat zou in eind 2016 63.000 euro moeten zijn), een relatief lage norm voor een kleine kwetsbare organisatie omdat in het bedrijfsleven vaak nog 10% extra wordt opgenomen vanwege de schaalgrootte.

Het voorgaande betekent dat het ABC voor de komende periode een zeer strak begrotingsbeleid zal voeren, met lastenbeheersing en opbrengstverhoging door nieuwe activiteiten te ontwikkelen, samenwerking te zoeken en door in gesprek te gaan met gemeente, sponsoren en vrienden om de financiële bijdrage structureel te verhogen. Daar zijn we gedurende 2016 mee aan de slag gegaan. Inhoudelijk doel blijft kwaliteit, breedte van het aanbod en aansluiting bij de gemeentelijke en regionale agenda. Het financiële doel is het verhogen van het eigen weerstandsvermogen tot het eerder genoemde niveau. Mocht er niet binnen afzienbare tijd verbetering in de financiële positie van het ABC ontstaan, dan moet onder ogen worden gezien dat, om een schuldpositie te allen tijde te voorkomen, besluitvorming met betrekking tot beëindiging tijdig zal worden genomen. Directie, bestuur, medewerkers en vrijwilligers zetten zich voor 100% in om de donkere financiële wolk boven het ABC te verdrijven.

Bovenstaande constatering tonen overduidelijk de kwetsbaarheid van het ABC. Immers er hoeft maar iets negatiefs te gebeuren aan de inkomstenkant, zoals in 2016 de wetgeving met betrekking tot de corporaties en we hebben geen sluitende begroting meer, terwijl we juist een plus van zo'n 7500 euro per jaar nodig hebben om het weerstandsvermogen in 5 jaar naar het minimaal wenselijke niveau te brengen. En uiteraard zouden we nog wat meer vet op de botten

willen krijgen om onze professionaliseringslag voort te kunnen zetten en het programma nog aantrekkelijker te maken, wat op haar beurt kan zorgen voor nieuwe sponsors (ander gemeenten, scholen, bedrijven). Aan de lastenkant is slechts te bezuinigen op de personeels- en vrijwilligerskosten (50% van de jaarlijkse kosten), maar daarmee schieten we in het eigen been. Minder capaciteit en kwaliteit zetten de programmering en sponsorwerving juist onder druk. Dat klinkt als het begin van het einde.

Voor de komende jaren gaat het ABC daarom verder met de ingezette koers naar een geoptimaliseerde bedrijfsmatige wijze van werken. Continuïteitsbehoud staat boven alles. Dat houdt onder meer in een zeer strakke sturing op inkomsten en uitgaven. Voor wat betreft inkomsten gaat het centrum de dienstverlening ten behoeve van 'warme relaties' maar zeker ook potentiële relaties intensiveren, in Haarlem en in de regio. Dit houdt onder meer in dat activiteiten als lezingen, discussies en debatten, rondleidingen en excursies maar ook workshops naast de traditionele ABC-activiteiten als exposities, een belangrijke plaats innemen. Organisatorisch is een sponsorcommissie in werking gesteld, die zich specifiek bezig houdt met relatiebeheer en het zoeken en introduceren van nieuwe sponsors. Tevens is een financiële commissie in het leven geroepen die direct stuurt op inkomsten en uitgaven en de prognose einde jaar continu monitort zodat we de zekerheid hebben een positief resultaat te behalen.

Voor het afgelopen jaar willen wij alle personen en partijen danken die ons steunen. We vertrouwen erop deze steun voor de komende jaren te kunnen behouden. Wij zien 2017 als essentieel transitiejaar, zowel qua organisatie als qua financiën. Werk aan de winkel!

Bestuur en directie
ABC Architectuurcentrum Haarlem

Jaarrekening 2016

van

Stichting ABC Haarlem

Statutaire vestigingsplaats: Haarlem
Adres: Groot Heiligland 47
2011 EP Haarlem

Dossiernummer bij het Handelsregister Kamer van Koophandel: 41225000

Inhoudsopgave

Balans per 31 december 2016	3
Staat van baten en lasten 2016	5
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7

Balans per 31 december 2016

A c t i v a

	2016		2015	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa		969		1.875
Vlottende activa				
Vorraden	3.424		3.560	
Vlottende vorderingen	16.166		16.437	
Liquide middelen	23.343		34.344	
		42.933		54.341
Totaal activa		<u>43.902</u>		<u>56.216</u>

	2016		2015	
	€	€	€	€
Stichtingsvermogen				
Overige reserve		25.794		38.141
Kortlopende schulden		18.108		18.075
Totaal passiva		<u>43.902</u>		<u>56.216</u>

Staat van baten en lasten over 2016

Baten:	Begroting		
	2016	2016	2015
	€	€	€
Subsidie projecten	19.225	45.000	20.750
Subsidie gemeente	25.000	25.000	24.943
Subsidie huur	45.000	44.133	43.057
Bijdrage sponsors	32.635	45.500	40.201
Bijdrage donateurs	25.682	5.500	43.277
Opbrengst boeken en winkel	4.356	7.000	5.834
Opbrengst catering	9.189	9.500	8.795
Opbrengst ruimte exposities	15.152	15.000	12.510
Opbrengst educatieve activiteiten	756	4.500	847
Rente	89	300	239
Overige inkomsten (entree, lezingen en doorbelaste kosten)	16.542	15.000	13.175
Som der baten	193.626	216.433	213.628

Lasten:	2016	Begroting	2015
	€	2016	€
	€	€	€
Kosten projecten	9.685	17.000	14.569
Huurkosten	44.134	44.133	43.057
Inkoopwaarde boeken en winkel	1.302	2.000	2.512
Inkoopwaarde catering	4.263	4.000	5.133
Lonen en salarissen	80.234	97.000	79.739
Sociale lasten	13.448		13.080
Pensioenlasten	4.627		4.087
Overige personeels- en vrijwilligerskosten	7.024	11.500	7.668
Afschrijving op materiele vaste activa	906	500	2.287
Huisvestingkosten	9.933	9.000	9.003
Kantoorkosten	5.994	5.000	7.672
Computerkosten	6.140	6.000	6.528
Verkoopkosten	2.658	2.000	2.742
Energiekosten	9.000	9.000	7.801
Bankkosten	984	850	736
Algemene kosten	5.641	8.450	5.584
Som der lasten	<u>205.973</u>	<u>216.433</u>	<u>212.198</u>
Exploitatiesaldo	<u>(12.347)</u>	<u>-</u>	<u>1.430</u>

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld op grond van de wettelijke bepalingen van artikel 2:10 van het Burgelijk Wetboek, overeenkomstig waarderingsgrondslagen zoals deze gelden in Nederland. De door de stichting gehanteerde grondslagen worden hierna nader uitgewerkt.

Activiteiten van de stichting

De stichting heeft als primair doel: het scheppen van ruimte voor haar werkgroepen en het architectencentrum om daarmee de belangstelling van de inwoners van Haarlem en omgeving, alsmede de belangstelling van bezoekers, in de architectuur en het bouwen in de meest ruime zin te wekken en te vergroten.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa in eigen gebruik

De materiële vaste activa in eigen gebruik worden gewaardeerd tegen de kostprijs (verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs), minus eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen.

De afschrijving is lineair en gebaseerd op de verwachte gebruiksduur rekening houdend met de restwaarde. Indien de verwachting omtrent de afschrijvingsmethode, gebruiksduur en/of restwaarde in de loop van de tijd wijzigingen ondergaat, worden zij als een schattingswijziging verantwoord. Er zijn geen rentekosten in de tegen de vervaardigingsprijs gewaardeerde materiële vaste activa opgenomen.

Vorraden

De voorraden handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs danwel de lagere actuele waarde.

Vlottende vorderingen

Vlottende vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen en de tegoeden op bankrekeningen. Liquide middelen die langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de Stichting, worden als financiële vaste activa gerubriceerd.

Pensioenen

Overige pensioentoezeggingen

De overige pensioentoezeggingen zijn ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord. Te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij anders is bepaald.

Baten

Algemeen

De baten worden in beginsel toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Verstrekte subsidies en sponsorgelden worden verantwoord in het boekjaar waarin deze zijn toegekend. Giften worden verantwoord in het jaar waarin deze zijn ontvangen.

Verkoop van goederen

Opbrengst uit verkoop van goederen wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt als alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's met betrekking tot de goederen zijn overgedragen aan de koper, het bedrag van de opbrengst op betrouwbare wijze kan worden bepaald en ontvangst van de opbrengst waarschijnlijk is.

Lasten

Algemeen

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Personeelsbestand

Bij de stichting waren in 2016 gemiddeld 1,8 werknemers in dienst (2015: 1,8).

Ondertekening van de jaarrekening

Haarlem,

Het bestuur

R. Huikeshoven, voorzitter

R. Steenbeek, penningmeester

Specificaties van posten op de balans

Materiële vaste activa

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Inventaris	<u>969</u>	<u>1.875</u>
		<u>Inventaris</u>
		€
Boekwaarde per 1 januari 2016		1.875
Afschrijvingen		<u>(906)</u>
Boekwaarde per 31 december 2016		<u>969</u>
Aanschaffingswaarde		4.299
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen		<u>(3.330)</u>
Boekwaarde per 31 december 2016		<u>969</u>
	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€

Vorraden

Voorraad boeken	1.752	1.993
Voorraad design	<u>1.672</u>	<u>1.567</u>
	<u>3.424</u>	<u>3.560</u>

Naast de voorraad boeken zijn er tevens boeken in consignatie aanwezig met een gezamenlijke kostprijs van circa € 393.

Vlottende vorderingen

Handelsdebiteuren	3.157	6.603
Overlopende activa	<u>13.009</u>	<u>9.834</u>
	<u>16.166</u>	<u>16.437</u>

	2016	2015
	€	€
Handelsdebiteuren		
Debiteuren	3.157	6.603
Overlopende activa		
Huur	3.770	3.678
Subsidie Stimuleringsfonds voor Architectuur	7.045	4.000
Vooruitbetaalde kosten	2.194	2.156
	<u>13.009</u>	<u>9.834</u>
Liquide middelen		
ING Bank	1.777	974
ABN AMRO	7.679	1.617
ABN AMRO ondernemers topspaarrekening	12.577	30.989
Kas	1.310	764
	<u>23.343</u>	<u>34.344</u>
Stichtingsvermogen		
Overige reserve		
Stand per 1 januari	38.141	36.711
Exploitatietekort / overschot	(12.347)	1.430
Stand per 31 december	<u>25.794</u>	<u>38.141</u>
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers	6.183	2.054
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.036	6.518
Overlopende passiva	8.889	9.503
	<u>18.108</u>	<u>18.075</u>
Schulden aan leveranciers		
Crediteuren	<u>6.183</u>	<u>2.054</u>

	2016	2015
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	581	1.432
Loonheffing	2.455	5.086
	<u>3.036</u>	<u>6.518</u>
Overlopende passiva		
Vakantiegeld	3.850	3.850
Accountantskosten	3.450	3.448
Vooruitontvangen subsidies	-	1.500
Nog te betalen projectkosten	1.125	605
Diversen	464	100
	<u>8.889</u>	<u>9.503</u>

Niet in de balans opgenomen regelingen en verplichtingen

Huurverplichting

De stichting heeft een huurovereenkomst met een looptijd tot en met 31 december 2017. De jaarlijkse huur bedraagt circa € 44.000, waarvoor tevens van de Gemeente Haarlem een subsidie wordt ontvangen. In de huurovereenkomst is opgenomen dat de stichting de huur niet hoeft te voldoen als de gemeente de subsidie nog niet heeft betaald.

Huurverplichting printer

De stichting heeft een huurovereenkomst afgesloten voor de huur van een printer. De overeenkomst heeft een looptijd tot en met 31 januari 2018 en de jaarlijkse verplichting bedraagt € 1.020.